

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
ČETRTEK
8. SEP
1994

Letnik XLIX
Štev. 36 (2771)

Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt
Poštni urad
9020 Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt
P. b. b.

Vpisovanje učencev in dijakov

Še je čas, da vpišete svoje otroke k dvojezičnemu pouku v ljudskih šolah! Pretehtajte prednosti, ki jih ima otrok, če obvlada dva jezika v pisani in govorni obliki!

Prav tako je še mogoče, da vpišete otroka v Zvezno gimnazijo za Slovence, Dvojezično trgovsko akademijo, Višjo šolo za gospodarske poklice ali pa enoletno Gospodinjstvo šolo. Informacije dobite v ravnateljstvih omenjenih šol.

Srečanje upokojujencev v Pliberku

Na pliberškem jormaku so se letos že drugič srečali upokojujenci s Koroške, tudi z druge strani meje jih je prišlo precejšnje število s 15 avtobusi.

Družabnost je bila izredna, kuharji in strežno osebje so se potili, gostje pa tudi, saj so se zavrteli ob domači glasbi. Obilen srečolov je osrečil marsikoga, dobitnik Vestnikovega hita, ene glavnih nagrad, pa je letos iz Slovenije.

Umril je Fric Robak

V nedeljo, 4. septembra je umrl znani gradiščansko-hrvaški politik Fric Robak (80). Njegovo ime je postalo sinonim za asimilacijo in germanizacijo. Zelena poslanka Stoitsits je poudarila antifašistično in socialno politiko Frica Robaka, ki je pod nacisti bil priprt, hkrati pa izrazila upanje, da bo na Gradiščanskem končno le prišlo do spremembe manjšinam nasprotne politike, ki jo je svojčas na žalost zastavil pokojni Robak in jo danes njegova stranka SPÖ dosledno izvaja.

Rigelnik: »Slovenija ne bo dajala receptov!«

ZSO nasprotuje vsem političnim načrtom, ki postavljajo v ospredje priznavalni princip.

Preteklo soboto, 3. 9. 1994, je bil v Dobrli vasi pogovor med zastopniki obeh osrednjih političnih organizacij koroških Slovencev in predsednikom slovenskega parlamenta Hermanom Rigelnikom. Pogovora se je udeležila tudi predsednica parlamentarnega pododbora za zamejstvo poslanka Jadranka Šturm-Kocjan. Predsednik NSKS dr. Grilc je predložil

zahtevo po poenotenju slovenskih političnih struktur na Koroškem in na možnost parlamentarnega zastopstva Slovencev v koroškem deželnem zboru. Obenem se je izrekel za gremij, preko katerega bi zastopniki zamejskih skupnosti urejevali odnose s slovensko vlado in slovenskim parlamentom v Ljubljani. Tajnik ZSO dr. Vladimir Wakounig

je orisal narodnopolitično strategijo Zveze slovenskih organizacij. Poudaril je, da so ravno politične izkušnje zadnjih dvajsetih let pokazale, da so koroški Slovenci vedno takrat postajali državno in mednarodno pomemben faktor, če so se zavestno povezali z demokratičnimi strukturami večinske družbe. Samo široka politična zaveznitva so pozitivno vplivala na javno zavest in so dovedla do tega, da interesi koroških Slovencev niso ostali samo manjšinski, ampak važni tudi za pojmovanje demokracije v večinskih strukturah. Ozko pojmovanje narodnosti koroških Slovencev nikoli ni koristilo. Z zahtevo po narodni prisili oz. po javnem narodnem priznavanju na Koroškem nikoli ni bilo mogoče širiti perspektiv za politični vpliv koroških Slovencev. Zveza slovenskih organizacij se zavzema za širok in odprt koncept narodnosti in narodno-političnega agiranja. Zato nasprotuje vsem političnim načrtom, ki postavljajo v ospredje priznavalni princip.

V trenutnih političnih okoliščinah so pritožbe na ustavno sodišče edina možnost, da slovenska narodna skupnost uveljavlja svoje zajamčene pravice. Glede poenotenja slovenskih političnih organizacij je Wakounig dejal, da je za tako obliko potrebna visoka raven tolerance, medsebojnega spoštovanja in odprtosti. Tega zaenkrat v politični diskusiji ni, zato bi bilo vsako nasilno poenotenje usodno za kulturo sožitja znotraj manjšine. Predlog po gremiju za odnose med zamejci in Slovenijo pa ni nov, saj ga je ZSO naredila že pod Peterletovo vlado.

Tako predsednik državnega zbora Slovenije Herman Rigelnik kot tudi poslanka Jadranka Šturm-Kocjan sta poudarila, da je narodna skupnost za Slovenijo subjekt, ki ga mora slovenska vlada upoštevati kot enakovrednega partnerja. »Zato Slovenija nikoli ne bo dajala receptov, kako naj bi se koroški Slovenci politično organizirali«, tako predsednik Rigelnik. Dejal je, da bo slovenska vlada upoštevala vsakršen konsenz med obema političnima orga-

nizacijama koroških Slovencev. Različna gledanja obeh osrednjih organizacij pa da za Slovenijo niso nekaj novega in tudi ne dramatičnega. Kot predsednik slovenskega parlamenta se bo zavzemal za stabilne in korektne odnose med slovensko vlado in političnimi zastopstvi zamejcev. Oba, Rigelnik in Šturm-Kocjan sta tudi ostro zavrnila nekvalificirano pisanje Dela, ki nikakor ni v smislu utrjevanja zaupanja med Slovenijo in koroškimi Slovenci.

Slovenski gostje so obiskali tudi Pliberka jormak, na sliki z županom

Mag. Marija Novak bo odslej vodila manjšinski biro

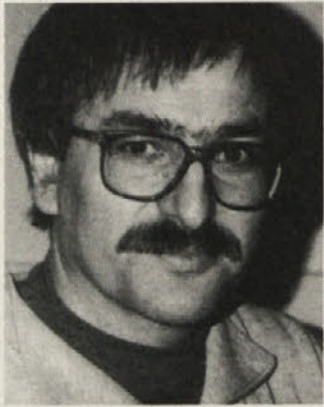
S 1. 9. 1994 je mag. Marija Novak iz Ledinc z dekretom deželne uradne direkcije bila poverjena z vodstvom manjšinskega biroja pri deželni vladi in s tem nasledila dr. Pavla Apovnika, ki je šel v zasluženi pokoj. Marija Novak izhaja iz znane Trampuževe družine na Dobu in je po maturi na Slovenski gimnaziji opravila in zaključila v Gradcu študij prava. Zatem se je zaposlila na deželni vladi, kjer je bila sodelavka dr. Pavla Apovnika. Marija Novak je poročena in mati sinčka Gregorja. Novi voditeljici manjšinskega biroja želimo v tej odgovorni funkciji obilo uspeha in poklicne prodornosti!

Zveza slovenskih organizacij
in uredništvo Slovenskega vestnika.

PREBERITE

- 2 Haiderjeva zastarela demokracija – komentar V. Wakouniga
- 3 Franc Visočnik-Falent; proslava v Podpeci
- 4 Mednarodna poletna šola na Zilji
- 4 UNIKUM pripravlja prireditev v Kraški jami
- 5 Podjunski ribiči
- 5 Sveški slikarski teden
- 7 Partnerstvo med Dvojezično TAK in šolo v Braziliji

KOMENTAR

Piše Vladimir Wakounig

Politična brezbržnost in politična brezčutnost pri avstrijskem prebivalstvu že dalj časa naraščata. Zavest o fundamentalnih demokratičnosti je zaskrbljiva. Politične strukture, stranke, vlada in tudi socialno partnerstvo so s svojo politično prakso veliko doprinesli, da je izgubil čut za socialno krivico in za krivično socialno razdelitev. Posledica tega

odstranitev reprezentativne demokracije. To se pravi, da je treba odstraniti parlament, parlamentarno demokracijo kot izraz družbenega pluralizma.

Haider se dobro zaveda, da mu je reprezentativna demokracija na poti pri uresničevanju njegove »firerske družbe«. Njemu ni do diskusij in razprav v parlamentu. Stranke, ki naj bi pri svojem izravnavanju socialnih in svetovnonazorskih nasprotij upoštevale demokratična pravila, so mu odveč. V »firerski družbi« ni treba kakih strankarskih in drugih instanc, ki bi kontrolirale politike in štitele človeške pravice. V »firerski družbi« je vsak sam svoj kontrolor in varovalec lastnih interesov. »Firerska družba« ne prenaša organizacij in strank, na katere bi se lahko obračali šibkejši. Po Haiderju v tej novi družbi ljudje ne potrebujejo več strank, ker so polnoletni in sami vedo, kaj potrebujejo za uresničevanje lastne svobode in moči.

Haider: »Reprezentativna demokracija je zastarela« (Haider v Standardu 31. 8. 1994)

je, da so ljudje politike, še bolj pa vlade in tistih, ki imajo kaj reči, siti. Skratka: med ljudstvom sta se razpasla politična nejevoljna in nezaupanje, tudi do demokracije. In to je tisto, kar trenutno resnično ogroža čut za demokracijo in za ohranitev demokratičnih struktur.

Ni čuda, da imajo v brezbržnem političnem vzdušju uspeh predvsem demagogi, torej politiki, ki po eni strani blatijo trenutni politični sistem, po drugi strani pa oznanjajo primitivno poenostavljena sporočila. Novo politično sporočilo je moč močnejšega. Toleranca in socialna obzirnost nista več moderni, ker sta menda v škodo osebnim interesom. Važno je nebrzdano uresničevanje lastnih interesov. Samo kdor brezobzirno uveljavlja svojo moč in svoj osebni napredek, je v resnici svoboden. Kdor se ozira na druge, je končno sam kriv, če ni svoboden, ker zamuja priložnosti za uresničevanje svoje moči. Vsak je sam svoje sreče kovač. Tako enostavno je torej srečno in svobodno življenje.

V tem poenostavljenem političnem oznanilu toleranca in socialna obzirnost nimata več prostora. Zato ni čuda, da se Haider kot zagovornik moči močnejšega zavzema za

V družbi brez parlamentarne in reprezentativne demokracije imajo besedo samo tisti, ki so materialno maksimalno neodvisni in ki svojo moč demonstrirajo tudi preko lastnih medijev. Zato je popolnoma jasno, zakaj se Haider tako zavzema za odstranitev državnih medijev (npr. ORF) oz. za ustanovitev lastnega radia oz. lastne televizije. Z lastnimi mediji bi lahko vladal brez pridržkov. Z lastnimi mediji bi lahko gnil propagando v svoje politične namene kot npr. za ljudsko povpraševanje proti tujcem ali za ljudsko povpraševanje proti manjšinam. Tudi Berlusconi v Italiji ni zmagal s političnimi programi, pač pa le z demagogijo, »reklamo« v lastnih medijih.

Haiderjev političen scenarij za bodočnost je grozljivka. Edina politična instrumenta naj bi bila lastni medij in ljudsko povpraševanje po potrebi. V družbi, ki jo ima Haider v zamisli, stranke in parlament niso več pomembni. Na vladi bi bilo nekaj privatnikov-mogočnikov, ki bi s svojimi mediji uganjali poljubno politiko »močnih in svobodnih«. »Nova avstrijska družba«, v kateri vladajo Dichand, Falk in Haider, vsak s svojim časopisom in televizijsko mrežo?

MePZ »Gallus« se je vrnil
Konec tedna se je MePZ »Gallus« vrnil s tritedenske turneje po Avstraliji. Turneja je potekala uspešno (sedemnajst nastopov) in seveda v prijet-

nem vzdušju, koncerti in nastopi pri društvih in organizacijah izseljeniških Slovencev in Avstrijcev so bili za vse sodelujoče veliko doživetje. Posebno poročilo sledi.

Zeleni proti zastarelim zgorevalnim napravam

Te dni sta zeleni državnozborni poslanki Marijana Grandits in Monika Langthaler na Koroškem predstavili program stranke za prihodnje državnozbornske volitve 9. oktobra in obenem obiskali številna podjetja, katerih produkcija močno sega na ekološko področje.

Zeleni, ki pri jesenskih volitvah pričakujejo prirastek dveh do štirih mandatov v parlamentu (sedaj jih imajo deset), so svoj gospodarski program postavili pod geslo Delo in okolje.

Marijana Grandits, ki je tudi glavna koroška kandidatka zelenih za volitve, in Monika Langthaler sta poudarili, da zaščita okolja in gospodarstva nista nasprotujoča si pojma, ampak da je prav razvoj ekoloških tehnologij najboljše priložnost za krepitev in uveljavitev avstrijskega gospodarstva na domačem in tujem tržišču.

Glavna tarča zelene kritike koroškega industrijskega oz. gospodarskega koncepta pa je koncentracija načrtovanih naprav za zgorevanje odpadkov vseh vrst v okraju Šentvid in okolici. Ta okraj je že od nekdaj ekološko zelo obremenjen, naj omenim samo tovarno iverk Funder, Donau Chemie v Mostiču in podobno.

Še pred 1. julijem 1994, to je dnem, ko je začel veljati zakon o ekološki skladnosti projektov (Umweltverträglichkeitsprüfung-UWP), so na Koroškem vložili 11 projektov za sežiganje

odpadkov. V šentviškem okraju so to projekti v Šentvidu samem s kapaciteto 120.000 ton na leto, Donau Chemie v Mostiču s 50.000 letnimi tonami in nadalje v Trebinji

Granditseva in Langthalerjeva sta vložene projekte ocenili kot zastarele, kot tehnološke dinosavre, ki bojo požrli ogromno energije in zapustili kup kriznega odpada, to je strupenih žlin-

Karin Prucha in Marijana Grandits z otrokom

(Treibachu) ter v cementarni v Wietersdorfu. Če bojo res vsi projekti dovoljeni, je odprto, vsekakor pa je jasno, da brez uvoza odpadnega materiala iz ostalih avstrijskih dežel in iz tujine ti odpadni kresovi ne bojo mogli delovati s profitom. Koroška letna kapaciteta možnega odpada znaša pičlih 12.000 ton. Ta količina pa se s frakcioniranjem, to je sortiranjem odpadnega materiala, stalno zmanjšuje, kar je docela v smislu ekološko odgovorne politike.

der, pepelov in predvsem izpušnih plinov.

Proti tem megalomanskim projektom pa se že dviga protest občanov. Zato sta zeleni političarki predlagali, naj prizadeti občani vložijo pri ESA (to je kontrolna instanca EFTE in EU, ki nadzira, če nove članice upoštevajo zakone EU, sprejete 1. 1. 1994) vložijo tožbo proti tem megalomanskim zgorevalnim tovarnam. Samo šentviški odpadni krematorij bo stal najmanj milijardo šilingov.

Franc Wakounig

V Kotmari vasi otroški vrtec Caritas

Kotmirški otroški vrtec bo prevzela Caritas. To je bil najpomembnejši sklep občinske seje v petek, 26. avgusta 1994. Zaradi varčevalnih ukrepov nove deželne vlade so se precej skrčila denarna sredstva. Občina se je pogajala z ravnateljem koroške Caritas dr. Viktorjem Omelkom in domačim župnikom Maksom Michorjem. Na

seji je občinski odbor soglasno sklenil pogodbo med župnijo in občino, pa tudi najemniško pogodbo. Občina je zadolžena za osnovno opremo vrta, osebje pa bo nastavila Caritas. Prednost bodo imele pri enaki kvalifikaciji osebe iz občine Kotmari vas, vrtec pa bojo po vsej verjetnosti odprli ob koncu oktobra.

Občinski odbor je na novo oddal dela za stavbno mizarstvo, ker je šlo podjetje Kofler v stečaj; dobilo jih je mizarstvo Wuntschek iz Ledince (821.958 šil.). Oddali pa so tudi dela za vrtnarsko oblikovanje in za stavbno mizarstvo. Poglavitna točka poročila nadzornega odbora je bil prav tako otroški vrtec.

Bojo mlečni kontingenti propad kmetov?

Okoli tristo podjunskih kmetov je trenutno v hudih škripicah in niti ne vedo, kako se bojo iz te zagate rešili. Vrv v obliki nepravilno konzumiranih mlečnih kontingentov jim je okoli vratu položila družba Agrarmarketing Austria AMA, ki trenutno ostro kontrolira možne prestopke ureditve mlečnih kontingentov in za krivce zahteva hude kazni.

Gre za mlečne kontingente, ki so jih kmetje dobili od drugih kmetov in jih kot svoje koristili. Nihče ne taji, da je postopek bil nekonformen z določili tržnega reda. A vedeti je treba, da je velikovška mlekarna ta postopek celo svetovala kmetom, ki so se rade volje in v dobri veri, da ravnajo soglasno s predpisi in zakonskimi določili, poslužili mož-

nosti dodatnega dohodka. Prizadetih je okrog 300 kmetov, od katerih AMA sedaj zahteva vrnitev kontingentov in povrnitev brutodohodka iz dodatnega kontingenta.

Če bojo kmetje morali denar vrniti, bo to njihov gospodarski propad. Da do tega ne bi prišlo, SJK zahteva in predlaga, da parlament z novelo tržnih redov te, od drugih kmetov pridobljene kontingente, razglasi za regularne.

Zbornični svetnik Štefan Domej je v tej zadevi na pliberškem sejmu interveniral tudi pri predsedniku parlamenta Fischerju in ga prosil za podporo. Fischer je obljubil, da bo skupaj s kmetijskim ministrom Fischlerjem iskal rešitev problema. Prejšnji teden je delegacija Skupnosti južnokoroških

kmetov SJK pod vodstvom zborničnih svetnikov Janka Zwitterja in Štefana Domeja o tem informirala tudi deželnega kmetijskega referenta Roberta Lutschouniga. Nadaljnji temi pogovora sta bili integracija v EU in podpora za projekte v sklopu pospeševanja za cilj 5 B ter dvojezičnost v kmetijski zbornici in v časopisu Der Kärntner Bauer. SJK je ostro zavrnila Lutschounigovo mnenje, da dvojezičnost ni potrebna, češ da itak vsi kmetje obvladajo nemščino. SJK je mladega svetnika, čigar predniki so bili Slovenci, opozorila, da on ne zastopa samo nemških kmetov, ampak da je v vladi zastopnik vseh kmetov, tudi slovenskih in da je zahteva po dvojezičnosti popolnoma legalna in normalna. F. Wakounig

Počastitev padlega borca Franca Visočnika – Falenta

Strahote druge svetovne vojne niso pozabljene – opomin generacijam, ki sledijo, izraz spoštovanja do tistih, ki so žrtvovali svoja življenja in priložnost, da vsak pomisli na to, kaj danes (lahko) stori za mir na zemlji.

Pred petdesetimi leti (doslej je veljalo, da je padel 4. avgusta 1944, a novejši podatki

navajajo datum 6. september) je padel Franc Visočnik – Falent v spopadu s policijo na

Najbržovem v Podpeci nad Mežico. Doma iz Šmarjete nad Pliberkom je prevzel kmetijo svojih staršev in se leta 1937 oženil, a žena in mati njegovih treh otrok mu je umrla že leta 1941. Še istega leta je moral v nemško vojsko, ko pa je 1. 1943 prišel na dopust, je sklenil, da gre v partizane. Nemci, ki so zvedeli za njegovo namero, so ga prišli aretirati. Pod pretvezo, da gre še v sosednjo hišo plačat popravilo čevljev, je ušel v gozd. Priključil se je Pohorski brigadi in bil v prvi četi Koroškega bataljona. Kmalu je postal desetar, nato komandir voda, zatem pa je bil komandir čete. Spomladi 1944 je bil povišan in postal komandant 3. bataljona Vzhodnokoroškega odreda.

Člani Zveze borcev iz Mežice so mu postavili spominsko ploščo na kraju, kjer je padel, njegovo ime pa je vklesano tudi na skupnem grobišču, spomeni-

ku padlim v Mežici.

Na svečanosti so govorili Milan Petan – Brico, namestnik komandanta in pozneje komandant 3. bataljona, Lipej Kolenik, ki je bil tudi sosed padlega, ter predsednik Zveze slovenskih organizacij dr. Marjan Sturm. Prva dva sta poudarila, da se ne zdajšnja ne prejšnja oblast v Sloveniji ni oddolžila Francu Visočniku s posmrtnim odlikovanjem, ki bi potomcem pomenilo vsaj majhno zadoščenje.

Dr. Sturm pa je v svojem govoru opozoril na temeljno miselnost protifašističnega boja, ki je neizbrisna in nepogrešljiva osnova moderne in demokratične Evrope.

»Kulturo naroda prepoznaš ob njegovem odnosu do lastne zgodovine. S to prireditvijo se uvrščamo v vrsto prireditev, s katerimi so se letos spomnili zavezniški antifašistične koalicije dogajanj izpred petdesetih

Ak' pa naklonijo nam smrt bogovi – manj strašna noč je v črne zemlje krili, kot so pod svetlim soncem sužni dnovi!
(F. Prešeren)

Dr. Sturm je poudaril pomen antifašizma za sodobno Evropo

let. Demokratična Evropa ni pozabila na svoje zgodovinske osnove, ki so bile zgrajene v antifašističnem odporu. Drugi del resnice pa je tudi, da so se že takrat znotraj domala vseh evropskih narodov našle politične sile, ki so simpatizirale z nacionalsocialističnim režimom. To so bile desne, profaši-

stične sile. Ta ločnica ima svojo paralelo do danes.«

Po svečanosti s petjem in recitacijami pa so prisotni, ki so prišli s te in one strani meje, še poveselili ob prigrizku, zvokih harmonik in v prijetnem pomenku.

Sonja Wakounig

VILENICA '94

Društvo slovenskih pisateljev je organiziralo letos že deveto Mednarodno srečanje Vilenica in ob tem seveda tudi deveto podelitev literarne nagrade z istim imenom.

Prireditve, ki so potekale od 1. do 4. septembra, se je udeležilo okrog 80 najuglednejših literatov iz srednje Evrope in nekaj gostov iz zahodne Evrope ter Združenih držav. Spet je izšel Zbornik Vilenica s teksti 38 srednjeevropskih avtorjev.

Udeleženci so prišli v hotel Klub v Lipici v četrtek, 1. septembra, naslednji dan pa je bil v Sežani disput na temo »Nasilje v literaturi« in izvolitev mednarodne žirije kritikov in publicistov za priznanje Kristala Vilenice. Zvečer je bil v Lokvah literarni večer in predstavitev nagrajenca Vilenice. Letos jo je žirija namenila sarajevskemu pisatelju, pesniku in esejistu Josip Ostiju, ki živi v pregnanstvu v Sloveniji. V soboto, 3. septembra, je bila v Štanjelu na Krasu literarna matineja, mednarodna žirija pa je podelila priznanje Kristala Vilenice.

Zvečer je bila v jami Vilenica slovesna podelitev Mednarodne literarne nagrade, ob kateri je nastopil Komorni zbor s Krasa.

V LJUBLJANI VINO '94

Letošnji tradicionalni, že 40. po vrsti, mednarodni vinski sejem so v Ljubljani odprli nadvse slovesno. Med drugim je iz Vipave na Primorskem pripeljala tudi konjska oprema, ki je prikazala nekdanji prevoz vinskih sodov. Odrptja so se udeležili številni domači in tuji politiki, med njimi tudi avstrijski minister za kmetijstvo Fischler. To največjo srednjeevropsko vinsko prireditve je

obiskala tudi delegacija koroške deželne vlade. Na ocenjevanju vin, ki so ga predhodno opravili ocenjevalci iz različnih evropskih držav, je naslov šampiona osvojilo slovensko vino suhi laški rizling, podeljenih pa je bilo še precejšnje število zlatih in srebrnih medalj. Dobro so se odrezala tudi avstrijska vina.

Vinski sejem v Ljubljani je dejansko potrditev, da je Slovenija vinska dežela, kakršnih je malo. Pestra klima, od mediteranske v Primorju do celinske na Štajerskem, Dolenjskem in Beli krajini, ji omogoča pridelovanje vseh mogočih vrst vina, od črnih – merlot, refošk, teran, barbera – v Primorju, do visokokvalitetnega laškega rizlinga na Štajerskem, dodatno pa še metliško črnino, znameniti dolenjski cviček itd. Ob tem pa ima Slovenija tudi zelo razvite vinske kleti, v katerih plemenitijo vino. Znanе so kleti v Kopru, Ptuj, Sežani, Dobrovi v Goriških Brdih, v radgonski vinski kleti pa po posebnem postopku proizvajajo celo šampanjec za izvoz v Francijo.

V zadnjih letih se je kvaliteta slovenskih vin še dodatno dvignila. Ne nazadnje je k temu pripomogla tudi privatizacija, saj je vse več zasebnih vinarjev, ki negujejo vino, ga polnijo v steklenice in si utirajo pota na tržišča s svojo blagovno znamko.

»ITALIJA KRŠI MIROVNO POGODBO«

V zvezi z možnostjo pridobitve italijanskega državljanstva, ki jo za slovenske državljane omogoča 17. člen italijanskega zakona o državljanstvu, je kolegij predsednika slovenske vlade dr. Janeza Drnovška na ponedeljkovi seji ugotovil, da italijanska vlada s tem krši mirovni sporazum in Osimske dogovore, podpisane med Italijo in nekdanjo Jugoslavijo leta 1975. Slovenska vlada bo na to opozorila italijansko, v primeru, če bo italijanski parlament rok za vložitev prošnje še podaljšal, sedanji se je iztekel 18. avgusta, pa bo nastopila z ostrejšim protestom in preučila nasprotne ukrepe.

Kot smo že poročali, je v avgustu množica slovenskih državljanov na konzulatu R Italije v Kopru vložila prošnje s potrebnimi dokumenti za pridobitev drugega – italijanskega – državljanstva. Še večje vrste kot v Kopru pa so bile pred italijanskim konzulatom v Reki na Hrvaškem, kjer je vloge vložilo kar okrog 14 tisoč hrvaških državljanov, predvsem iz Istre in z reškega področja.

Italija je na slovenske izjave reagirala užaljeno in z začudenjem, že prejšnji teden pa sta se sestala državna sekretarja v obeh zunanjih ministrstvih, Golob in Caputo, in med drugim razpravljala tudi o tej žgoči problematiki.

SKUPNI NASTOP NA OBČINSKIH VOLITVAH

V Sloveniji te dni potekajo sestanki med vodstvi strank za skupni nastop na jesenskih občinskih volitvah. Podobnikova Slovenska ljudska stranka, Socialdemokratska stranka Slovenije in Slovenski krščans-

Objavljamo pesem, ki je med občinstvom požela buren aplavz, recitirala pa jo je učenka Maja Meh.

Mitja Šipek: Nekoč je bilo ...

*Ni še tako dolgo, ko je bilo zares hudo!
Ko so domovi goreli in z njimi ljudje.
Nismo še pozabili, kako so ljudje krvaveli,
kdor je preživel, ta lahko pove,
kaj je beseda tovariš, edino, kar smo imeli,
takrat pomenila.*

*Takrat smo prisegli in se zakleli,
da bomo živeli tako in vse storili,
da se tisti prekleti časi ne bi vrnili.*

*Nihče ni vprašal, v koga veruješ,
vprašal je le, ali si človek in veš, kaj dolguješ.
Poznali smo dolg in ga plačali v ognju in krvi, da smo obstali.*

Sedaj jo imamo – svobodo, eni preveč, drugi premalo, kakor kdo vzame, tako pričakovano, tisočkrat slavljen, stokrat prekleta, opljuvano in pomendrano.

*V hipu smo vse pozabili, vse, kar smo v nesreči obljubili, beseda tovariš je fraza, prej psovka.
Kot da prekletstvo nam v duši tiči,
kot da smo žejni grozote, kot da nas sreča duši.*

*Kdaj se bo streznil ta rod nečloveški,
kdaj bo spoznal, da krivica krivico rodi,
mora res smrt in morija roditi nam prave ljudi?
Vprašanje je staro — odgovora ni!*

SREČANJE IZSELJENCEV

Zveza slovenskih izseljencev obvešča, da bo imela v nedeljo, **25. septembra, s pričetkom ob 14. uri** v Kulturnem domu »Danica« v Sentprimozu svoj

REDNI OBČNI ZBOR

Kot v minulih letih, bo občni zbor tudi tokrat povezan z družabnim srečanjem. Prireditve bodo s kratkim kulturnim sporedom popestrili domači prosvetaši.

Bivše izseljence vabimo, da se prireditve udeležijo s svojimi družinami, prijatelji in znanci. Skupaj se bomo spominjali časov pregnanstva, v prijetni domači družbi pa se bomo pomenili tudi o današnjih vprašanjih.

Zveza slovenskih izseljencev

ki demokrati se dogovarjajo za skupni nastop po občinah. V to strankarsko združbo pa namestavajo pritegniti še Zelene Slovenije, Grosovo Liberalno stranko, Narodne demokrate, Demokrasko stranko Tonoga Peršaka, Stranko slovenske nacionalne desnice, stranke torej, ki so sicer zunaj parlamenta, v različnih občinah pa

imajo nekatere več, druge manj volilcev. Pri pogodbi o skupnem nastopanju se najbolj zatika pri krščanskih demokratih, katerim ljudska pa tudi socialdemokratska stranka očitata, da sedijo na dveh stolih. V parlamentu in vladi so v poziciji, na občinskih ravneh pa naj bi se družili z opozicijo. Prav zato je sodelovanje vprašljivo.

POLETNA ŠOLA GLASBENIKOV

Uspel koncert mednarodne poletne šole za mlade glasbenike na Ziljski Bistrici

Ta mednarodna poletna šola si je zastavila cilj, da bo združevala mlade glasbenike iz več držav Evrope. Taka zvrst poletnega šolanja ne daje samo zagotovila, da lahko poteka pouk brez zastojev ali neljubih prekinitev, prav gotovo je tudi vzpodbuda za mlade glasbenike, da imajo še več veselja do muziciranja v počitniškem razpoloženju. Predvsem pa – mladi se spoznavajo ne glede na jezikovno ali narodnostno pripadnost in prihajajo v stik s kulturo sosedov.

Kakor smo videli in slišali na koncertu na Ziljski Bistrici, je takšna zamisel mednarodne poletne šole, ki jo vodi neutrudni prof. Igor Kuret iz Trsta, izredno uspešna. Mladi glasbeniki od 7. do 25. leta so namreč izvajali skladbe evropskih klasikov (Mozart, Bach, Margola, Bartok, Telemann) izredno

Farna cerkev na Ziljski Bistrici je dala glasbenikom pravi okvir

kvalitetno in predvsem z velikim veseljem.

Uspeli profesorji in docenti glasbe, ki tako kot učenci prihajajo iz vseh držav Evrope, je tudi v tem, da so znali vzbuditi v mladih glasbenikih pravo veselje do glasbe, kar je seveda prvi pogoj za uspešno učenje. Ker sodelujejo v raznih orkestrih oz. glasbenih skupinah učenci različnih stopenj, tudi ni bilo čutiti konkurenčnosti. Prevladoval je skupen trud za kar najuspešnejši nastop.

Svoje navdušenje nad glasbo pa so pokazali tudi docenti in profesorji glasbe prof. Igor Kuret, prof. Gabriele Rotherberg, Roberto Fantinel, prof. H. E. Deckert, prof. Lino Urdan, ki so na izredno visoki ravni izvedli skladbo W. A. Mozarta. Učitelji so bili deležni poleg aplavza publike tudi aplavza svojih učencev. Tudi za našo glasbeno šolo, ki opravlja na Koroškem silno važno pedagoško delo, bi bilo koristno in plodno, če bi se vključila v to poletno šolo.

Ludvik Druml

Personalne spremembe v škofiji

Začetek septembra je običajen čas za personalne spremembe v škofiji, ki jih odreja škof. Pomanjkanje duhovnikov se vse bolj odraža v tem, da morajo posamezni župniki k svojim nalogam dodatno sprejeti še skrb za župnije, ki bi bile sicer brez duhovniške oskrbe. Med drugim je tinjski provizor Marko Jernej dodatno postal še provizor v župniji Slovenski

Šmihel oz. Šmihel nad Krko, konzistorialni svetnik Friedrich Lennkh, ravnatelj škofijskega dušnopastirskega urada, je postal provizor župnije Pulst, konzistorialni svetnik dr. Jože Marketz, ravnatelj Slovenskega dušnopastirskega urada, je kot provizor prevzel župnijo Radiše.

Gabrijela Amruš je bila imenovana za pastoralno asistentko v Pliberku, Dorica Lepuschitz

pa je postala okrajna mladinska voditeljica za župnije Brnca, Loče, Šentlenart pri sedmih studencih, Šteben in za dekanijsko Rožek.

V pokoj sta šla radiški župnik, duhovni svetnik Ludvik Jank, in duhovni svetnik p. dr. Ciril Kump, ki je doslej župnikoval v Otmanjah. Tam ga bo nasledil timeniški provizor mag. Armin Obmann.

Slovenski glasbeniki na seminarju na Semmeringu

Na povabilo Visoke šole za glasbo in upodabljačo umetnost na Dunaju se je na Semmeringu od 14. do 28. avgusta osem študentov ljubljanske akademije za glasbo udeležilo mednarodne poletne akademije z nazivom Praga – Dunaj – Budimpešta.

Mojstrski tečaj, katerega namen je bil, »da 200 izbranih, odličnih mladih godalcev in pihalcev iz vseh držav podonavskega območja in tudi odličnih študentov iz Evrope, Azije in Amerike pride na Semmering, Reichenau in Glognitz z namenom, da bi se umetniško in človeško srečali«, kakor napoveduje vsak od koncertnih programov za dvajset koncertov, ki so bili v času seminarja v dvanajstih krajih od Semmeringu do Dunaja.

Ves tečaj je bil zelo naporen, saj so mladi študenti glasbenih akademij in visokih šol z Dunaja, Prage, Budimpešte, Salzburga, Gradca, Brna, Bratislave, Ljubljane, Zagreba, Moskve, Sofije in Tokia, večinoma dopoldne vadili solo program s profesorji, popoldne pa igrali v raznih komornih zasedbah. Na Semmeringu je bil tečaj za godala, katerega je vodilo osem profesorjev. V Reichenau so igrali člani trinajstih odličnih mladih godalnih kvartetov, njihovi mentorji so bili člani znamenitih profesionalnih godalnih kvartetov, n.pr. Bartok kvartet, Praški kvartet itd... V Glognitzu je prvič potekal vrhunski tečaj za pihala in rog, katerega je vodilo deset pedagogov iz raznih držav.

Ljubljanska akademija za glasbo je na tečaj poslala flavtista Alenka Zupan in Mateja

Grahka, klarinetista Dušana Sodjo, violončelista Gregorja Marinka, violinistki Valentino Ocvirk in Natalijo Šimunovo ter violinista Vesno Čobal in Makarija Mikliča. Vsi so si pridobili veliko izkušenj, saj je vsak – razen viole – lahko obiskoval tečaj pri dveh profesorjih. Spoznali so različne godalne in pihalne šole, preigrali nove skladbe, igrali v mnogih komornih skupinah in večina od njih je tudi igrala na večernih koncertih solo ali skupinsko. Nekateri predavatelji so bili le nekoliko starejši od študentov, zaradi česar je bil kontakt še prijetnejši, stkale so se nove glasbene vezi med njimi – nekateri študenti so se tudi pozanimali za podiplomski študij na tujih visokih šolah. Da so znali profesorji resnično prisluhniti željam študentov, nam pove podatek, da je profesor dunajske visoke šole prof. Friedrich Gabler – na njegovo posebno željo, ko je vprašal, kje lahko note naroči – daroval klarinetistu Dušanu Sodji cel kup tiskanih not za pihalni kvintet, ki bodo zelo dobrodošle pihalnemu kvintetu ljubljanske akademije. Veliko zanimanje je za tečaj pokazal tudi rektor prof. Michael Frischenschlager, ki se je udeležil večine koncertov in se vozil s študenti iz kraja v kraj.

Pobuda dunajske visoke šole za glasbo in upodabljačo umetnost nedvomno pomeni zelo lep primer mednarodnega strokovnega glasbenega sodelovanja in priložnost za medsebojno spoznavanje glasbene mladine podonavskih in drugih držav.

Lovro Sodja

»Globoka globina«

PRIREDITEV UNIKUM-A V NAJGLOBLJI KRAŠKI JAMI

Kulturni center na celovški univerzi UNIKUM si je za svojo predzadnjo predstavo v okviru letošnjega prireditvenega cikla »Vzorci tal/Bodenproben« izbral poseben prostor, Grotto Gigante v bližini Trsta, na meji treh jezikov. Tema prireditve, ki se bo odvijala 15. oktobra, je tokrat globina, zato so se ji prireditelji skušali približati tudi preko najbolj globokega glasu, namreč basa. Bas je, tako pravijo prireditelji, neke vrste fundament evropske glasbe, saj s svojo globino predstavlja tla, na katerih stojijo in slonijo vsi drugi glasovi. Glasbeni projekt se trojezično imenuje »Basso basso, tiefe Tiefe, globoka globina«.

Nič čuda torej, da so si prireditelji tega edinstvenega projekta za svoj koncert izbrali največjo votlino, ki se nahaja v območju tržaškega krasa. Grotta Gigante namreč slovi za eno največjih podzemeljskih votlin na svetu.

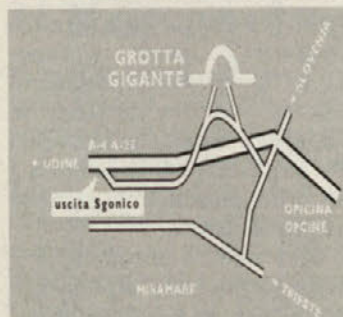
Kakor izpove že naslov prireditve, bo tokrat v ospredju globina, ki se izraža preko globoke votline (nad 100 m), preko globokih, nizkih tonov (bas) in instrumentov kakor so

bas, kontrafagot, kontrabastuba, kontrabaspozavna i.dr.

K sodelovanju je UNIKUM tokrat povabil znane sodobne skladatelje, ki živijo na Koroškem. Spored prireditve bodo med drugimi oblikovali Dietmar Pickl (prolog in epilog na temo BASS), koroški skladatelj Gerhard Lampersberg, angleški skladatelj David Wright, ki od leta 1981 dalje poučuje na celovški univerzi, Günter Mattitsch, zdravnik in skladatelj iz Celovca, ki je napisal skladbo na temo »Jona v trebuhu (= votlina) kita« ter Franz Pillinger, ki je s svojim kvartetom že nastopal po Avstriji in v inozemstvu.

Prireditelji, skladatelji in izvajajoči glasbeniki se zavedajo, da bo predstava neke vrste eksperiment. Prireditve pa bo prav za to še bolj privlačna, nudila bo namreč edinstven in po svoji zasnovi nov kulturni užitek.

Skladatelji, ki so napisali vsak po eno skladbo za bas-instrumente oziroma glasove, so se še posebej ozirali na akustičen ambient, ki ga posreduje najgloblja votlina, Grotta Gigante.

Omeniti je še treba, da celoten projekt vodi Dietmar Pickl, za glasbeno vodstvo pa odgovarja skupaj z Günterjem Mattitschem.

Predstava projekta »Globoka globina« bo – kakor smo že omenili – 15. oktobra 1994. Koncert se bo pričel ob 16.30 uri v Grotta Gigante v bližini Opčine pri Trstu, trajal pa bo približno 90 minut. Iz Celovca je predviden tudi ugoden bus-transfer.

Vsakdo, ki se zanima za to kulturno prireditve, se lahko še podrobneje informira po telefonu (številka: 0 46 3/26 26 21).

Prireditve bo zagotovo globoko doživetje za ljubitelje glasbe in basa. Za to bo poskrbel tudi privlačen ambient tržaškega krasa, območja, ki se kot nalašč ponuja za krajši (tokrat tudi kulturni) jesenski izlet, saj slovi tudi zaradi dobrega vina in domačega pršuta.

Št. V.

Tabor mladih ribičev v Dragočajni

Na sliki: Člani Podjunskega ribiškega kluba na ribiškem taboru v Dragočajni pri Kranju

Tudi letos se je 6 mladih ribičev Podjunskega ribiškega kluba iz Šentprimoža odločilo, da se udeležijo 17. tabora mladih ribičev v Dragočajni, ki je trajal od 11. do 17. julija.

Po uro in pol trajajoči vožnji smo prispeli v avto-

camp »SMLEDNIK«, kjer je stal velik šotor za tabornike. Malo smo si ogledali okolico tabora, nato pa smo uredili bivalne prostore. S kulturnim programom je voditelj tabora, Martin Dežman, uradno odprl 17. tabor mladih ribičev.

Naslednje jutro so nas zbudili ob pol sedmih. Po zajtrku je bil na programu ogled Slapa Savice ter ribogojnice v Bohinju. Po vrnitvi v tabor nas je čakalo okusno kosilo. Nato smo lahko počili ter po želji trenirali kasting ali ribarili na Savi.

Po napornem dnevu smo se vsi zgodaj odpravili spat. Drugi dan nas je čakal športni ribolov ter predstavitev tekmovalnega pribora za ribolov s plovcem. Po bolj ali manj slabem ulovu smo se vračali v tabor, kjer smo ponovno trenirali kasting. Popoldne nas je presenetil močan dež, ki je povzročil poplavo v šotoru. Vse stvari smo morali hitro spraviti v brunarico na campu.

Vsi smo bili veseli, da je nehala deževati. Tretji dan po kosilu se je začelo ekipno tekmovanje v kastingu. 5. dne, 15. julija, smo si ogledali tovarno Sava-Semperit, kjer proizvajajo gume za vozila. Bilo je zelo zanimivo, ker smo videli, kako nastajajo gume.

Po kosilu je bilo še posamično tekmovanje v kastingu, toda vsi so se že veselili tekmovanja v lovu s plovcem.

Ob šestih zjutraj je bil zajtrk, nato pa takojšen odhod na ribolovna mesta. Po žvižgu s piščalko se je začelo tekmovanje. Vsi tekmovalci so prav dobro lovili, toda vsi ne morejo biti prvi. Mi smo zasedli dobro 8. mesto (škoda, da je bilo samo osem ekip).

Po tekmovanju smo se vrnili v tabor, kjer so tabornike čakale nagrade in priznanja.

Podjunski ribiški klub se ni odrezal najbolje, pomembno pa je bilo, da smo se lahko udeležili tabora in da je bilo vsem všeč.

Jezik je duša

Janko Messner

Nova slovenščina

Koroški dvojezični mesečnik Tango 6-9/1994 na 24. strani takole uvaja novo slovenščino: "Društvo Vinzenz Rizzi je bilo torej ustanovljeno v pravem trenutku, saj deluje proti trenutno dominantni tendenci zapiranja in segregacije oz. socialne in nacionalne segmentacije."

Ko sem pred dvajsetimi leti izdal knjigo "Iz dnevnika Pokrznikovega Lukana" v domačem pliberškem govoru, je dunajski jezikoslovec dr. Pavel Zdovc, prav tako Podjunec kakor jaz, obrazložil na mnogih straneh tega dela pomen vseh besed, ki bralcem iz naših drugih koroških narečij in Slovincem onstran Karavank brez tega pripomočka ne bi bile razumljive. Svetujem sotrudnikom in urednikom tega pre-učenega mesečnika, naj s svojo ljubljeno latinščino ravnavajo prav tako: vse latinizme naj pod črto prevedejo v svoj (in moj) slovenski materin in očetov jezik, da bomo spoznali, kaj nam nameravajo povedati. Ali pa – kar je manj zamudno zanje in za bravstvo – naj nam kar b r e z latinizmov, po slovensko, povejo vse, kar nam imajo povedati.

Prej kdaj, v letih napadalnih domovinarjev (KHD) smo v Kladivu brali pravo, sočno slovenščino: celo Alojz Rebula iz Trsta nam jo je pohvalil in Boris Paternu iz Ljubljane. Z gornjo latinsko slovenščino zelo dvomim, da bojo uredniki Tanga navdušili kako bralko ali kakega bralca za vstop v Društvo Vinzenza Rizzija. Pa tudi Slovenskemu pravopisu se odtujujejo: "Ni si treba delati utvar, ...". "Utvara" ima v SP ničlo! Namesto nje je zapisano slepilo, prazen up. "Utvarjati si" je po slovensko domišljati si, slepiti se, delati si (prazne) upe, predstave. "Torej se bi lahko razvil narobe postopek ..." Pravilni besedni red je ta: Torej bi se lahko razvil narobe postopek.

P. S. Zgoraj navedeno latinščino pa naj bralcem v slovenščino prevede avtor g. Sturm ali pa urednik Tanga g. M. Messner!

Borovljanci peli v Rangersdorfu

Preteklo soboto, 3. septembra je moški zbor SPD »Borovlje« v Rangersdorfu v dolini Mele v sklopu otvoritve občinskega kulturnega doma sodeloval pri 75-letnici prijateljskega moškega zbora »Rangsburg«. Stiki med Borovljanci in Rangerdorferji so sad prvih kulturnih dnevov koroških Slovencev v Špitalu. Lani so pevci iz zgornje Koroške sooblikovali prireditev »Dober večer, sosed«, tokrat pa so Borovljanci bili njihovi gostje. Domačini so goste iz Borovelj sprejeli zelo prisrčno, koncert v novem kulturnem središču je za vse nastopajoče, med drugim tudi ženski zbor iz Porenja v Nemčiji), bil veliko doživetje.

Na sliki: predsednik SPD »Borovlje« Melhijor Verdel predaja predsedniku zbora »Rangsburg« spominsko darilo.

Sveče so spet slikarsko središče

Slikarji v Svečah ustvarjajo ves teden

Predstavitve ob klavirski spremljavi in pred piknikom – tako se je začel letošnji 14. slikarski teden v Svečah. V nedeljo, 4. septembra pod večer je SPD »Kočna« vabilo k Vrbniku v galeriji Gorše na predstavitev sodelujočih umetnikov in na srečanje z njimi ob priljubljenem društvenem pikniku. Po uvodni klavirski sonati, zaigral jo je Andrej Feinig, je predsednica društva Tatjana Feinig povedala globoke misli o namenu tega srečanja v času, ki je vse drugo kot miren in primeren za kulturni in siceršnji razvoj v mnogih predelih Evrope in sveta. Svečani pred 14 leti, tja nazaj namreč segajo začetki slikarskega tedna, niso orali ledine le na umetniško-ustvarjalnem, ampak predvsem tudi na človeško-povezovalnem področju. Saj geslo tedna, povezovanje bližnjih in daljnih sosedov, v poldrugem desetletju sploh ni otopelo, ampak je navzlic tragediji na ozemlju bivše Jugoslavije pridobilo na pomenu, aktualnosti in izzivalni ostrini.

Z uresničenjem zamisli mednarodnega slikarskega tedna je Kočna udeležila enakovredno povezovanje v samem jedru alpe-jadranskega porostora, med Slovenijo, Koroško in Furlanijo-Juljsko krajino. Vsa leta so na sveškem likovnem tednu sodelovali slikarji iz teh dežel ne glede na njihovo narodno ali svetovnonazorsko pripadnost. Pomen in ugled tedna je krepilo seveda dejstvo, da so sodelovali tudi najbolj priznani umetniki omenjenih pokrajin.

Letos so v Sveče prišli Lojze Logar in Gregor Kokalj iz Slovenije, Videmčanka Maria Teresa De Zorzi in Goričan Massimiliano Busan iz Furlanije Juljske krajine, Barbara Möseneder-Köchl in Sarajevčan Petar Waldegg iz Koroške in Christl Bolterauer kot dunajska gostja.

Drevi bo pri Adamu skupina Hortus musicus iz Celovca predvajala koncert L' Ampifarnaso, v soboto, 10. septembra zvečer, pa bo prav tako pri Adamu zaključno srečanje tedna.

Franc Wakounig

PRIREDITVE

ČETRTEK, 8. 9.

- Občini Hodiše in Otok
15.30 **Obolenja hrbtenice** – predavanje v okviru Dnevo zdravja Hodiše – Otok, predava dr. Maks Zdovc ► Schlobstadl v Hodišah
SPD Kočna
20.00 **O. Vecchi: L'Amfiparnaso** Izvaja Hortus Musicus iz Celovca, režija Tine Varl ► pri Adamu v Svečah

SOBOTA, 10. 9.

- Slov. plan. društvo
18.30 **Felix Mitterer »MUNDE«** – zbirališče ob 17.30 pri Celovski koči, nato skupen odhod na Kozjak. Priporočamo topla oblačila in žepne svetilke za povratek v dolino. Ob slabem vremenu predstava odpade. Igra gledališka skupina z Radiš.
SPD Kočna
20.00 **14. Sveški slikarski teden** Zaključna prireditve in predstavitev slik ► Sveče
Alpski klub Obir
20.00 **Koncert** svetovnih prvakov v jodlanju »Fred in Robert« ► pri Trklinu v Selah

NEDELJA, 11. 9.

- SPD Šentjanž
9.30 **Vaški praznik** – pričetek ► pri stari šoli v Šentjanžu
Dekanija Pliberk
14.30 **Družinsko romanje dekanije Pliberk**; zbirališče do 14.30 pri tablici pod Svetim mestom, bogoslužje bo ob 15.00. Po maši agapa. ► Sveto mesto
Podjanski ribiški klub
15.00 **Muharski tečaj**; odhod od gostišča Milana Wutteja v Veselah. Tečaj bo potekal ob sotočju Drave in Bele pod Ananim mostom. Vodil ga bo Sepp Prager.
Podjanski ribiški klub
7.00 do 12.00 **Tekmovanje** za prehodni društveni pokal na mostu čez Dravo pri Lečni vasi (med Podgradom in Kočuho)

NEDELJA, 18. 9.

- SPD Radiše
10.30 **Radiško žegnanje** ► pred Kulturnim domom na Radišah
KPD Šmihel
14.00 **Vaški praznik** – pričetek ► na Davidovem travniku v Šmihelu

NEDELJA, 25. 9.

- Zveza slovenskih izseljencev
14.00 **Srečanje bivših pregnancev** in občni zbor ► v kulturnem domu v Šentprimozu

RAZSTAVE

- **ŠENTPAVEL** v Labotski dolini
Samostan – Razstava »Glas & Porzellan – Tischkultur und Lebensfreude« (do 27. 10. vsak dan od 9. do 17. ure)
■ **ŠTALENSKA GORA**
Izkopanine na Štalenski gori / Magdalensberg do 28. 10. od 9. do 12. ure in 12.30 do 17. ure
■ **BOROVLEJE**
Puškarski muzej odprt do 8. oktobra: od ponedeljka do petka med 10. in 13. uro in med 15. in 18. uro, ob sobotah od 10. do 13. ure
■ **SEMISLAVČE**
Galerija Šikoronja Rožek – Konrad Koller (do 25. 9.)
■ **CELOVEC**
Galerija Slama, Bendeiktinerpl. 3, Monika Sperrer in Ulrich Boris Pöpl (do 24. 9.)
Galerija H-punkt, St. Veiterstr. 4, Anton Fercher "Spurensuche"; Paul Kulnig "Brdo 93 – 94" (do 8. 10.)

VPISOVANJE
V GLASBENO ŠOLO

Glasbena šola na Koroškem bo vpisovala nove učence za pouk naslednjih instrumentov: klavir, orgle, pihala (kljunasta in prečna flauta, klarinet, saksofon), trobila (trobenta, rog, pozavna, bariton, tuba), kitara, violina, violončelo, klavirska in diatonična harmonika, citre, solopetje, tolkala in zborovodska šola.

Torek, 13. septembra 1994		
Zila	15.00–16.00	ljudska šola
Sreda, 14. septembra 1994		
Celovec	10.00–11.00	Mohorjeva ljudska šola, III. nadstropje
	11.30–12.30	Modestov dom, glasbena soba v kleti
	13.15–15.00	Mladinski dom/klavirska soba
Škofiče	15.30–16.00	društvena soba nad Posojilnico
Šentjakob	16.30–17.00	društvena soba nad Posojilnico
Bilčovs	17.30–18.00	društvena soba nad Posojilnico
Sveče	18.30–19.00	pri Gorsetu (za Sveče in Šentjanž)
Borovlje	17.30–18.00	pri Bundru
Sele	18.15–18.45	farni dom
Četrtek, 15. septembra 1994		
Božji grob	13.00–13.30	ljudska šola (tudi za Pliberk, Vogrče in Žvabek)
Šmihel	13.45–14.15	ljudska šola
Globasnica	14.45–15.15	ljudska šola
Dobrla vas	15.45–16.15	društvena soba SPD "Srce"
Šentprimoz	16.45–17.15	kulturni dom
Žitara vas	17.45–18.15	ljudska šola (tudi za Šentlipš)

Pričetek pouka je v tednu od ponedeljka, 19. septembra 1994 dalje. Vse sprejete učence bomo obvestili po telefonu (učitelj, čas pouka).

NOVO NA
CELOVŠKI
UNIVERZI

Na celovški univerzi obstaja možnost za študij živega jezika (angleščine, slovenščine, ruščine, srbohrvaščine, francoščine ali italijanščine) v kombinaciji z "mednarodnim gospodarstvom". Gre za diplomski študij (8 semestrov).

Izbrani jezik velja kot I. študijska smer, medtem ko je "mednarodno gospodarstvo" kombinacija predmetov, določena v posebnih študijskih načrtih, ki so bili izdelani v preteklih mesecih.

Ponudba na celovški univerzi se je obogatila in ponuja nove možnosti za širšo strokovno izobrazbo na področju gospodarskih poklicev (ekspert, turizem, mednarodne organizacije, Evropska unija ipd.). Obvladanje slovenskih jezikov v gospodarskem življenju postaja vse bolj pomembno.

VŠGP V
ŠENTPETRU
SPOROČA

Višja šola za gospodarske poklice v Šentpetru sporoča, da je jesenski termin za sprejemne

izpizite v ponedeljek, 12. septembra 1994, ob 8. uri.

Razen tega obvešča starše šoloobveznih otrok, da je možen še vpis v enoletno Gospodinjsko šolo (deveto šolsko leto!).

ZG ZA
SLOVENCE

Ravnateljstvo Zvezne gimnazije in zvezne realne gimnazije za Slovence v Celovcu sporoča, da se bo pričel kljub dozidavi pouk naslednji teden kakor načrtovano. V ponedeljek in torek, 12. in 13. sept., bodo popravni izpiti, v sredo, 14. sept., ob 7.45 vpisovanje in prvi pouk, ob četrtek, 15. sept., pa pouk po urniku, ki bo objavljen pri vpisovanju.

Zaradi gradbenih del bo treba v prihodnjih tednih računati z nekaterimi nevšečnostmi, vendar bo zagotovljen normalen pouk. Vsak razred bo imel svojo učilnico. Garderoba bo začasno v šolski avli, dokler glavna dela v desnem delu poslojpa ne bodo končana. Tudi gimnazijska uprava je začasno (do konca septembra) še v bivšem 6.a razredu (v levem delu avle).

Svidenja prihodnji teden se veseli

dr. Reginald Vospernik,
ravnatelj

Igralska šola
v Celovcu

Dve leti že deluje šola za nadebudne mlade igralke in igralce, njena umetniška voditeljica pa je dolgoletna članica ansambla celovškega Mestnega gledališča igralka Hertha Fauland.

V to šolo se lahko vpišejo vsi, ki mislijo, da imajo igralški talent in dovolj vztrajnosti za trdo delo. Gojenci šole se kaj kmalu otresejo pubertetniških sanjarjenj o zvezdnstvu in sončenju v slavi. Ob napornem delu spoznavajo, da ni nikomur nič podarjenega in da si je treba vsak še tako majhen uspeh trdo prideliti.

Kakor vsaka umetniška šola, lahko tudi celovški »Odeon« posreduje predvsem obrtno spretnost: tako kot se mora na primer vsak mlad glasbenik naučiti najprej udarjati na prave tipke na klavirju, se spoprimejo gojenci igralske šole s tehniko govora, z odrskim gibom, z osnovami petja in plesa, učijo se sabljanja (v klasičnih igrah prav pogosto), poleg tega pa

spoznavajo tudi dramsko literaturo in zgodovino gledališča.

Vse te predmete predavajo profesionalni gledališčniki, šolanje traja dve leti ali štiri semestre, starost ob vpisu pa ne sme biti nižja od 16 in ne višja od 25 let za ženske in 30 let za moške.

Poleg igralske izobrazbe pa nudi šola tudi tečaje govorne tehnike in retorike, kjer pa starost ni omejena. Priporočljivi so za vse, ki morajo večkrat govoriti v javnosti ali pa si hočejo enostavno izboljšati svoj način izgovorjave.

Predstavitvena termina za zainteresente sta 12. in 13. september 1994 v celovški Westschule, Lerchenfeldstraße 35. Najavite se lahko po telefonu 0463 / 21117 od 10.00 do 13.00 in 0 46 3/26 11 84 od 17.00 do 20.00. Šolanje je v popoldnevih in po večerih med 15.00 in 21.00 dva- do trikrat na teden in stane po semestru 9.000,— šil. za igralce.

SLOVENSKI VESTNIK

Uredništvo
Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0 46 3/51 43 00-30, 33, 34 in 40, telefaks 0 46 3/51 43 00 71.

Usmerjenost lista
seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

Uredniki
Jože Rovšek, Sonja Wakounig, Franc Wakounig

Izdajatelj in založnik:
Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, Tarviser Str. 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, telefon 0 46 3/51 43 00, telefaks 0 46 3/51 43 00 71.

Tisk
Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0 46 3/50 5 66 telefaks 0 46 /51 43 00 71.

Radio Koroška

SLOVENSKE ODDAJE

- Četrtek, 8. 9.
18.10 Rož – Podjuna – Zilja
Petek, 9. 9.
18.10 Kulturna obzorja
Sobota, 10. 9.
18.10 Od pesmi do pesmi – od srca do srca
Nedelja, 11. 9.
6.30 Dobro jutro na Koroškem – duhovna misel (mag. Mirko Isop)
18.10 Za vesel konec tedna
Ponedeljek, 12. 9.
18.10 Železna Kapla je volila: Novi koncepti za sožitje na vasi.
Torek, 13. 9.
18.10 Partnerski magazin
Sredna, 14. 9.
18.10 Društva se predstavljajo
21.05 Ziljska ljudska pesem (mag. Andrej Feinig)

Dober dan, Koroška

- Nedelja, 4. 9.,
13.00 ORF 2
Ponedeljek, 5. 9.
17.20 TV SLO 1
Predvidena vsebina:
■ Znanje obeh deželnih jezikov pospešuje sožitje med narodoma v deželi – še so mogoče prijave k dvojezičnemu pouku
■ Gozdarstvo med upi in tveganji. Pomiritev na lesnem trgu še ni povsod občutna, še najmanj tam, kjer povzročajo preglatvice škode, povzročene v preteklosti
■ Umetnost na vasi: 14. slikarski teden v Svečah
■ Po ena nova skupina iz Roža, Podjune in Zile je letos sodelovala na gledališki in lutkovni delavnici v Fiesi
■ Koncertni obisk mednarodne poletne glasbene šole iz Italije v farni cerkvi na Ziljski Bistrici
■ Znanost kot doživetje – gobarski muzej v Beljaku prikazuje otrokom gozd na prikupen način.

Krojaštvo

WEISS

išče
vajenko
ali vajenca.
Nastop po dogovoru.

KROJAŠTVO WEISS
SPITALGASSE 12
9020 CELOVEC
TELEFON 0 46 3/51 37 52

JAVNA DVOJEZIČNA
LJUDSKA ŠOLA 24
9020 Celovec, Ebentaler Str. 24
VPISOVANJE v vse razrede
Javne dvojezične ljudske šole
za šolsko leto 1994/1995

12. septembra 94 ob 9.00

Prosti predmeti:
italijanščina • glasbeno
ustvarjanje • likovno
ustvarjanje • telovadba

Blizu šole v mladinskem domu je varstvo, Glasbena šola in lutkovna skupina. Uradne ure 7. in 9. 9. od 9. do 11. ure, tel.: 537/411.

V Braziliji odprli partnersko šolo celovške Dvojezične TAK

Našim bralcem je verjetno že znano plodno sodelovanje Dvojezične trgovske akademije v Celovcu s šolskimi oblastmi brazilske zvezne države Minas. Koncept celovške akademije in pa seveda dvojezični model so v Braziliji prevzeli kot zgled in ga za njihove razmere ustrezno adaptirali. Pri tem sodelovanju ima nedvomno največje zasluge naš rojak v Braziliji dr. Štefan Šalej. Ravnateljica Dvojezične TAK v Celovcu mag. Maja Amrusch-Hoja se je v avgustu udeležila slavnostne otvoritve poslopja dvojezične partnerske šole v Belo Horizonte in nam o tem poslala tole poročilo.

Partnerska šola naše Dvojezične trgovske akademije je slovesno odprla svoje poslopje 16. avgusta 1994 v glavnem mestu brazilske zvezne države Minas Belo Horizonte. Ustanovljena

je bila po ideji in iniciativi predsednika Sebrae dr. Štefana Šaleja. V Braziliji, deželi naravnih bogastev in velikih kontrastov, je začutil potrebo ustanoviti pilotsko šolo, ki naj bi

skrbela za izobraževanje sposobnih gospodarstvenikov.

V najkrajšem času je sestavil ekipo IFE (Instituto de FORMACAO EM RESASRIAL), ki je adaptirala učni načrt avstrijskih trgovskih akademij, pripravila učbenike, računalniške programe, šola profesorje in tudi preverja, kje imajo drugi predeli zvezne države največje potrebe in možnosti, da se vključijo v ta neustavljivi razvoj ustanavljanja novih šol.

Ob otvoritvi poslopja so podpisali 7 pogodb za ustanovitev novih šol s pričetkom februarja 1995 v raznih predelih te zvezne države.

Odprtje šole, kot tudi doslej ves projekt, je bilo zelo dobro organizirano.

Začelo se je z internacionalnim seminarjem. Govori so bili v portugalskem, angleškem in nemškem jeziku s simultanim prevajanjem. Predsednik mag. Bogdan Šalej je govoril o razvoju, rezultatih in perspektivah sistema EFTG Sebrae MG. Sledilo je poročilo vodje šole EFTG Sebrae MG, gospoda Saliba. Cilje inštituta IFE je razlagal njegov predsednik Atilio Cardinali. Nato sem predstavila našo Dvojezično TAK. Z ministrstva za vzgojo in šport Republike Slovenije je spregovorila prof. Majda Zavašnik o temi »Trgovske akademije z avstrijsko tehnologijo«. Vodja oddelka ministrstva za pouk in umetnost, min. sv. mag. Herbert Dvorak je govoril o učnih firmah. Sekcijski vodja DI mag. Walter Heuritsch je podal avstrijsko stališče k sistemu EFTG. Zadnji je predaval generalni intendant šolskega sistema PITAGORAS, Evando Neiva.

Zelo mi je imponiralo, da so za organizacijo in pomoč bili vedno prisotni tudi učenci, ki so imeli tam svoj lastni shop

»CARINTHIA«. Tudi popoldne pri odprtju šole so bili sodelavci programa učenci pred pol leta ustanovljene šole. Pozdravili so častne goste, povezovali govore in razdelili priznanja raznim osebnostim.

Nagovor predsednika dr. Štefana Šaleja je vse navdušil. Sledili pa so še nešteti govori raznih politikov, npr. guvernerja Minas Helia Garcie in predsednika nacionalnega upravnega odbora Sebrae Antonia Fabia Ribeira.

Spregovoril je tudi avstrijski poslanik v Braziliji in ponovno sekcijski šef DI mag. Walter Heuritsch.

Šolski zbor je zapel brazilsko himno in svečano so odkrili spominsko ploščo.

Ves slavnostni spored pa se je nadaljeval pozno v noč s prijetno postrežbo v celotnem šolskem poslopju in ob živahni brazilski glasbi. Povsod je bilo čutiti veselje in sproščenost. Zaplesali so učenci, starši, gostje ob živahnem ritmu sambe ...

Naša Dvojezična TAK je zelo ponosna, da smo partnerska šola prve trgovske akademije na ameriškem kontinentu. Tudi mi smo mlada šola, polna navdušenja kot v Braziliji. V teh treh tednih bivanja v Braziliji sem spoznala, da se drug od drugega lahko mnogo učimo.

Drugič sta bila sedaj v Brazilijo povabljeni dva učenca naše TAK. Simona Habernik in Kelih sta se vrnila domov 2. septembra.

Želimo, da bo tudi učencem partnerske šole ob bodočem obisku Dvojezične TAK enako prijetno pri nas na Koroškem, kot smo že mi spoznali gostoljubnost in prisrčnost brazilskih prebivalcev.

Maja Amrusch-Hoja

Sonce kot vir elektrike

Sonce je najcenejši vir energije. To ne samo svetlobne, ampak tudi električne, seveda v predelani obliki. Na Koroškem in v Avstriji je vse več fotovoltaičnih naprav, ki sončno svetlobo spreminjajo v električno energijo, s katero napajajo številna gospodinjstva. Najnovejša fotovoltaična naprava je bila inštalirana pri Viktorju v Kapli na Grobniškem polju (Krappfeld). Napravo sestavljajo poseben števec in 8 kvadratnih metrov sončnih kolektorjev, ki dajejo 1.000 vatov toka. Odvečni tok oddaja lastnik v omrežje Kelag, odkoder ob neprimernem vremenu črpa potreben tok.

Inštaliranje fotovoltaičnih naprav je trenutno še zelo draga zadevščina, saj kvadratni meter solarnega modula stane med 15 in 20 tisoč šilingi. A z ekološkega in energetičnega vidika fotovoltaika postaja vse bolj zanimiva.

Slovenski vestnik čestita:

Gospe Agnes Rutar iz Škocijana za rojstni dan; gospe Mariji Prtnikar z Metlove za 85. rojstni dan; gospe Mateji Rasinger z Bistrice pri Šentjakobu za 14. rojstni dan; gospe Mariji Pegrin s Kota v Selah za 50. rojstni dan; gospe Regini Miksche s Prebelj pri Kotmari vasi k okrogli obletnici; gospodu Franciju Pavliču z Obirskega za 30. rojstni dan; gospe Ani Woschitz s Spodnjih Rut na Radišah za rojstni dan; gospodu Martinu Miklu - Kučnikovemu očetu z Zgornjih Rut za 85. rojstni dan; gospe Rozi Wodlej iz Šentlipša za rojstni dan; gospe Mariji Žuntar iz Črgovič za 71. rojstni dan; gospodu Albertu Piskerniku z Borovnice v Selah za rojstni dan; gospodu Mihju Sadolšku - Mikijevemu očetu iz Lobnika za 82. rojstni dan; gospe Rozi Smrekar z

Borovnice pri Apačah za 96. rojstni dan; gospe Ludmili Writz iz Štebna za rojstni dan; gospe Mariji Žuntar iz Črgovič za rojstni dan; gospodu Štefanu Kristanu z Bistrice za rojstni dan; gospe Rozi Kumer - Črčjevi mami z Blata pri Pliberku za 80. rojstni dan; gospodu Andreju Schüttelkopfu iz Velike vasi za osebni praznik; gospodu Francu Wrolichu - Jurču v Podgorjah za osebni praznik; novoporočencema Marici Smrtnik in Karlu Juriču z Obirskega in jima želi obilo sreče na skupni življenjski poti; gospodu Tevžju Fricu iz Šmiklavža ob Dravi za 87. rojstni dan; Mariji in Jožetu Gregori iz Šentpetra pri Šentjakobu za osebni praznik; gospodu Mirku Ogrisu iz Drabunaž za osebni praznik; gospodu Mihju Kapu z Zgornjih Zamanj za 60. rojstni dan.

Koncert Tonija Kernjaka v Porečah

V Werzerjevi dvorani v Porečah, ki je med najbolj znanimi koncertnimi dvoranami ob Vrbskem jezeru, je minuli petek imel samostojen koncert mladi pianist Toni Kernjak.

20-letni Toni je z izredno intenziteto igral Brahmsa, sonate Beethovna, Skrjabinina in Chopina. Odličen ambient, odlična in navdušena publika in predvsem brezhibno pianistovo igranje so ustvarili večer, ki je bil nekaj posebnega. Čeprav še študent »Mozarteuma«, visoke šole za glasbo v Salzburgu, je jasno vsakemu, ki ga je kdaj poslušal, da bo napravil svojo pot, ki si jo je zadal že kot fantič. Toni Kernjak, ki je dobil že kar nekaj štipendij zapovrstjo, si vztrajno utira pot in želimo mu še veliko, veliko uspehov!

Pianist Toni Kernjak

IZ ŽENSKEGA VIDIKA

Materinske dolžnosti

piše Štefka Vavti

Na tem mestu sem že nekajkrat pisala o materah, o "dobrih" in "slabih", o njihovih dolžnostih in odgovornostih, ki jih naša družba pripisuje materam in ne nazadnje o ovirah, na katere neštetočkrat trčijo v svojem vsakdanjiku.

V letošnji poletni praznini je na to temo dala svojo (nepolitično, torej zasebno!) izjavo tudi žena zveznega kanclerja Vranitzkega, Christine. Menila je nekako takole: da ni kaj vredno, če ženske rojevajo otroke, potem pa jim tako rekoč obrnejo hrbet s tem, da se spet posvetijo svojemu poklicu in zadovoljevanju svojih potreb. Kritiki na to izjavo je bilo precej in slišati jih ni bilo le od ekstremnih feministk. Izjava privilegirane Vranitzkove je žalila veliko "preprostih" žensk, ki jih finančna situacija družine naravnost sili, da se po rojstvu otroka hitro spet zaposlijo (če sploh najdejo primerno delovno mesto).

Take in podobne izjave pa je bilo v zadnjem času slišati vse pogosteje, tako da se lahko upravičeno vprašamo, v kateri kot nas (ženske in matere) nameravajo še potisniti?

Roger Girod, profesor za sociologijo v Ženevi, je ob svojih raziskavah prišel do zaključka, da so matere krive, če se njihovi sinovi intelektualno ne razvijajo. Konkretno: manj so ženske zaposlene izven doma, več se lahko posvečajo vzgoji svojih otrok in razvoju njihove "inteligence". Kar pa pri teh njegovih zaključkih najbolj začudi, je dejstvo, da so moški odvezani vsakršne odgovornosti za intelektualni razvoj svojih otrok. Da smo podobne stavke neštetočkrat slišali tudi od škofa Krenna, ki v svojih pridigah in nagovorih kaj rad poudarja, da je prostor ženske doma, v hiši in kuhinji, nas ne more čuditi. Naloga ženske je pač, da rojeva otroke in skrbi za naraščaj, na enakopravnost v poklicu pa naj - vsaj na tem svetu - raje pozabi. Morda bomo zato nekoč v nebesih prve ... nam je to v tolažbo?

Tudi nekateri deželni "očetje" so prepričani v biološko vlogo ženske, ki naj jih priklene na dom, k njihovim otrokom. Na ta način bi si celo zvezne dežele prihranile nekaj denarja: Namesto da bi financirale dodatne otroške vrtce, bi denar vtaknile v "koristnejše" (za koga?) projekte... Izjava Vranitzkove je torej samo pikica na "i", ki bo - tako vsaj upam - zbudila našo borbenost proti družbenemu razvoju, ki želi naše obzorje skrčiti na kuhinjo ...

NOGOMET

REGIONALNA LIGA

Koroški klubi še naprej prese-nečajo – in to v pozitivnem smislu. Medtem ko je tekma vodečega na lestvici, Slovenskega atletskega kluba v štajerskem Voitsbergu, splavala dobesedno "po vodi", je prevzel vodstvo na lestvici beljaški VSV, ki je ugnal Traun s 3:1. WAC pa je v tem kolu premagal LUV iz Gradca s 4:0.

Naslednje kolo v regionalni ligi bo na sporedu šele 18. septembra, v Trnji vasi pa se bosta v vrhunskem derbiju pomerili enajsterici Slovenskega atletskega kluba in VSV. Prvenstvo v regionalni ligi počiva, ker je na sporedu drugo kolo avstrijskega pokala. V petek gostuje bivši vratar slovenskega atletskega kluba in FC Tirol Milan Oraže s svojim novim moštvo, v katerem igra tudi Goran Stanisavljevič, v Lienzu. V novem okolju v Riedu v doslej petih prvenstvenih in uvodni pokalni tekmi Milan še ni prejel zadetka. Kar 540 minut je Selan v dresu Rieda že "nepremagljiv", serijo pa hoče nadaljevati tudi pri koroškem ligašu v Lienzu.

PODLIGA VZHOD

Bilčovs – Pokrče 3:4 (2:0)
Drugi sezonski poraz za Bilčovs zapovrstjo, prvi v novem domačem okolju v Kotmari vasi. V tekmi trenerjev sošolcev Sigi Hobel – Marijan Velik je bil srečnejši trener – igralec Pokrč. Glavni akter na igrišču pa je bil sodnik Strauss, ki je pokazal kar 14 (!) rumenih in 5 (!) rdečih kartonov. Srečanje se je pričelo po okusu domačinov, saj so že po 20 minutah vodili z

2:0. Po izključitvi Schlemitzja v 40. minuti in posrečeni dvojni zamenjavi pa so gostje prevzeli iniciativo in štirikrat zatresli mrežo za vratarjem Slapnigom. Smolo je imel Andrejčič, ki je dvakrat zadel le prečko.

Vse tri zadetke za Bilčovs je dosegel Igor Smerlado, izključeni pa so bili Schlemitz, Quantschnig in Stocklass.

Globalnica – Šentlenart 0:0

1. RAZRED D

Maria Trampusch

Sele – Frantschach 3:2 (2:2)
Po treh porazih končno spet zmaga Selanov. Strelci zadetkov so bili Travnik, A. Oraže in Maver. Prvič v 75-letni zgodovini koroške nogometne zveze je sodila prvenstveno srečanje prvega razreda ženska. Maria Trampusch je opravila svoje delo v zadovoljstvo vseh. Čestitamo!

OSTALI REZULTATI

Šmihel – Železna Kapla 2:2
Dobrla vas – Šmarjeta 0:4

2. RAZRED E

SAK II – Grabštanj 2:1 (1:0)
Drugo moštvo slovenskega

SMUČANJE

Čile

Čeprav pri nas še opazujemo zadnje kopalce v jezerih, pa smučarji niso imeli kaj prida počitnic; na južni strani zemeljske oble, kjer je bila zima, so se vneto pripravljali na naslednjo smučarsko sezono.

Na snežni trening so tako avstrijski kot tudi slovenski smučarji odšli v Čile in tako so oboji sodelovali tudi na čilskem državnem prvenstvu v veleslalomu. Na tekmovanju je reprezentanca iz Slovenije porazila Avstrijce: zmagal je Jure Košir, kot četrti pa je blestel pa je tudi Avstrijec Bernhard Knauss, bivši profesionalca, ki pa si je za reamaterizacijo izbral slovensko reprezentanco. Drugo mesto je zasedel Richard Kröll. Treba je sicer reči, da tokrat nista nastopila Christian Mayer in Rainer Salzgeber, a Kröll je v internih meritvah avstrijske reprezentance hitrejši od obeh.

Jure Košir si je letos zastavil cilj, prodreti v vrh te discipline in ta zmaga je očitno dobro znamenje.

Knauss pa je bil prava senzacija: na prvi progi je štartal s številko 70, na drugi pa je s sekundo prednosti dosegel najboljši čas.

atletskega kluba je tokrat premagalo vodečega na lestvici. Ekipo iz Grabštanja, ki v petih tekmah ni prejela zadetka, je z dvema goloma skorajda sam ugnal Pihorner, Petschenig je dobil rdeči karton.

Vestnikov izlet 94

Dragi bralci in prijatelji Slovenskega vestnika!
Kot najbrž že veste, smo letošnji Vestnikov izlet, tokrat 9. po vrsti, zaradi državnoborskih volitev pomaknili za en teden.

Odpeljali se bomo torej v petek, 14., vrnili pa v nedeljo, 16. oktobra. Tokrat smo spet izbrali morje, čudovito Malinsko na jugozahodni obali otoka Krk.

Tam smo za vse udeležence izbrali hotel Palace v hotelskem mestu Haludovo. Hotel je A-kategorije z vsem ustreznim udobjem – od notranjih in zunanjih bazenov z morsko vodo, frizerskih salonov, športnih in rekreacijskih objektov, kazina itd. do zdravstvene oskrbe. Nudi torej vse, kar si srce poželi.

Ker bomo že na morju, se bomo z ladjo popeljali na panoramski izlet po prelepem Kvarnerskem zalivu, ob večerih pa se zavrteli ob razposajeni in tudi umirjeni glasbi "Dua Peugeot", ki ga sestavljata Hanzi in Heinz iz Šentprimoža. Letos nas bo torej na vsej poti spremljala živa in domača glasba!

Vse navedeno smo vam pripravili za zelo ugodno ceno 1.400 šil. po osebi. Dodatek za enoposteljno sobo je 200.– šil.

V miru se odločite, dogovorite z vašimi prijatelji in znanci in se nam prijavite. Vašo odločitev sporočite Milki Kokotovi ali Urški Brumnikovi na ZSO, Tarviser Straže 16, tel. 0 46 3/51 43 00 (int. 40 ali 14).

Odločite se, tudi letos nam bo lepo!

75 let Planinskega društva Prevalje

ZA NAŠE PLANINCE

V nedeljo, 28. avgusta, je več kot tisoč planincev prisostvovalo proslavljanju častitljive 75. obletnice obstoja Planinskega društva Prevalje, ki je bilo na Uršlji gori. Prišli so iz Mežiške, Dravske, Mislinjske in Savinjske doline ter od drugod. Slavljenju so čestitali, izrekli in podelili priznanja predstavniki številnih planinskih društev in Planinske zveze Slovenije. S hvaležnostjo so poimenovali najbolj zagnane člane PD Prevalje.

Program so z ljudskimi pesmimi popestrili pevci MPZ Vres iz Prevalj ter z narodno glasbo ansambel Stari prijatelji. V cerkvi sv. Uršule pa je ob koncu slavnostnega programa potekalo bogoslužje.

PD iz Prevalj, kjer je v društvo včlanjen vsak peti prebivalec in ki šteje 1.600 članov (rekord v slovenskem merilu), je ob tej priložnosti izdalo almanah o svojem delovanju. Začetki društva segajo v čase razpadanja avstroogrske monarhije, ko je bila leta 1919

ustanovljena mežiška podružnica Slovenskega planinskega društva v Pliberku, ki pa se je po plebiscitu in utrditvi meje prestavila v Prevalje. Dom na Uršlji gori jim je bila dodelila Planinska zveza Slovenije leta 1946, ki so ga v celoti in udarniško obnovili. Leta 1984 so

zgradili prizidek, ki je odpravil prostorsko stisko. V zadnjih desetih letih je bilo potrebno prav tako opraviti precej vzdrževalnih del na starem delu doma. Odprt bo še do konca septembra, potem pa le še ob koncih tedna in ob praznikih.

Samo Šavc

Dom na Uršlji gori

Slovensko planinsko društvo vabi vse ljubitelje gora na gledališko predstavo (igra na prostem)

Feliksa Mittererja
MUNDE

na vrhu Kozjaka

Nastopa igralska skupina
SPD Radiše

Predstava bo v soboto, 10. septembra 1994, ob 18.30 uri

■ Zbirališče: 17.30 pri Celovski koči (Klagenfurter Hütte), nato skupen odhod na Kozjak.

■ Priporočamo topla oblačila in žepne svetilke za povratek v dolino. Ob slabem vremenu predstava odpade.

Vljudno Vas vabimo na
slavesno otvoritev
novih bančnih prostorov

v Borovljah, Hauptplatz 16 (osrednje križišče),
ki bo v soboto, 17. septembra 1994.

Program otvoritve
ob 9.30 sprejem gostov
ob 10.00 slavnostna otvoritev
pozdrav gostov
pozdravni nagovor predsednika
poročilo gradbenega odbora
blagoslovitev novih bančnih prostorov

Besede častnih gostov:
župan občine Borovlje
predsednik Zveze slovenskih zadrug
Po sporedu so vsi udeleženci prigriscno vabljeni na domačo zakusko in pijačo ob zvokih Tria Drava.
Veselimo se Vašega cenjenega obiska!
Posojilnica-Bank Borovlje